

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120452829
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6120452829.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: LITA, autorská spoločnosť, so sídlom Bratislava, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, zastúpený: Mgr. Peter Kubovič, advokát, s.r.o., so sídlom Nám. Biely kríž 3, Bratislava, IČO: 54 167 370, proti žalovanému: Slovenské liečebné kúpele Turčianske Teplice, a. s., so sídlom SNP 519, Turčianske Teplice, IČO: 31 642 322, o zaplatenie 9.577,20 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 4. októbra 2022, č. k.: 13Ca/26/202-464, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v druhom a štvrtom výroku potvrdzuje.
- II. Odvolanie žalovaného proti prvému výroku odmieta.
- III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:

„Súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietla.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 9 577,20 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 08. 12. 2020 až do zaplatenia, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalobu vo zvyšnej časti zamietla.

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o ich výške.“

2. V rozhodovanej veci ide o nárok vyplývajúci z porušenia autorských práv žalovaným, pričom žalovaný sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaného z dôvodu, že vo svojich ubytovacích zariadeniach na jednotlivých izbách mal umiestnené televízne prijímače, ktorými sprostredkúval pre hostí televízne vysielanie, pričom povinnosťou žalovaného bolo mať vopred udelený súhlas na takýto verejný prenos, a to na základe uzatvorenej licenčnej zmluvy.

3. Žalobca sa podanou žalobou z 21.12.2020 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 01. 01. 2019 do 31. 12. 2019, pričom v prevádzke Hotel Royal Palace, kategórie - 5*, zvyčajná licenčná odmena predstavuje 28,4 EUR a pri 42 ks zvukovoobrazových zariadeniach predstavuje nárok 1192,80 EUR. Pri prevádzke Veľká Fatra Superior, hotel 4*, pri zvyčajnej licenčnej odmene vo výške 28,4 EUR a 153 ks zvukovoobrazových zariadení odmena predstavuje 4345,20 EUR. Pri prevádzke Veľká Fatra Standard, hotel 3*, zvyčajná odmena predstavuje 23,4 EUR, čo predstavuje pri 108 zvukovoobrazových zariadeniach nárok vo výške 2 527,20 EUR a pri prevádzke Aqua, kategória - hotel 2*, zvyčajnej licenčnej odmene vo výške 18,-- EUR pri 84 kusoch zvukovoobrazových zariadení nárok predstavuje 1512 EUR. Žalobca poukázal na web stránky žalovaného, ktorý v ponuke garantoval vybavenie izieb TV, počet takto vybavených izieb TV prijímačom vyplynul z ponuky na web stránke. Žalobca argumentoval, že došlo k zásahu do výhradných autorských práv neoprávneným vykonávaním verejného prenosu, keď

žalovaný realizoval verejný prenos uvedenými technickými prostriedkami bez súhlasu autorov. Verejným deklarováním zvukovoobrazových zariadení v ubytovacích zariadeniach žalovaného znamená, že v izbách ubytovacieho zariadenia boli v rozhodnom čase tieto zariadenia umiestnené, vybavené signálom tak, že ubytovaní hostia ich mohli používať na účely, na ktoré sú určené, teda sledovanie televíznych programov.

4. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 07. 12. 2006, sp. zn. C-306/2005, v ktorom Súdny dvor Európskej únie dal odpoveď na otázku prejudiciálneho riešenia v tom zmysle, že hoci samotné zabezpečenie fyzických zariadení nepredstavuje ako taký verejný prenos v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES zo dňa 22. 05. 2001, poskytovanie signálu hotelovým zariadeniam prostredníctvom televíznych prijímačov klientom, ktorí sú ubytovaní v izbách tohto zariadenia, predstavuje nezávisle od používanej techniky prenosu signálu verejný prenos v zmysle článku 3 ods.1 Smernice.

5. Tiež odkázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 12. marca 2012 pod sp. zn. C-162/10, keď Súdny dvor EÚ v rámci odpovede na prejudiciálnu otázku uviedol, že prevádzkovateľ hotelového zariadenia, ktorý poskytuje v izbách svojich hostí televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých prenáša signál, je používateľom, ktorý uskutočňuje verejný prenos, ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ pod sp. zn. C-136/2009 zo dňa 18. 03. 2010, z ktorého vyplynulo, že prevádzkovateľ hotela tým, že umiestni do izieb svojho zariadenia televízory a napojí ich na centrálnu anténu, uskutočňuje na základe tejto samotnej skutočnosti verejný prenos v zmysle článku 3 ods.1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES.

6. Žalobca zdôraznil, že podľa § 19 ods.4 písm. f) body 2 a 3 AZ použitím diela je najmä uvedenie diela na verejnosti verejným prenosom diela. Pokiaľ chce používateľ použiť legálne toto dielo, musí mať predchádzajúci súhlas autora, teda uzatvorenú licenčnú zmluvu. Je na používateľovi, aby uviedol, ktoré diela chce používať, akým spôsobom a aby autora požiadal o udelenie takéhoto súhlasu. Z dôvodov faktickej nemožnosti udeľovania licencie na konkrétne špecifikované diela pri masovom použití diel, čo je nesporne prípad použitia diel verejným prenosom, je v právnej úprave zavedený inštitút kolektívnej správy práv a najmä inštitút hromadných rozšírených hromadných a kolektívnych licenčných zmlúv. Rozšírená hromadná licenčná zmluva je novým inštitútom autorskoprávnej úpravy kolektívnej správy na území Slovenskej republiky, ktorej zmyslom a cieľom je zabezpečiť ochranu práv všetkých autorov a zabrániť neoprávneným zásahom do ich vlastníctva. Autori a nositelia práv nemajú objektívnu možnosť riadnej kontroly nakladania s jej vlastníctvom a tento inštitút napomáha aj používateľom, ktorí sa často dostávajú do situácie, keď nemajú reálnu možnosť vyhľadať jednotlivých autorov a nositeľov práv a dostávajú sa tak do postavenia porušovateľov autorského práva.

7. Žalobca argumentoval tým, že na základe Oprávnenia Ministerstva kultúry SR č. MK-1587/2016-232/10421 zo dňa 18. 08. 2016 má postavenie organizácie kolektívnej správa v zmysle § 144 ods.1 zák. č. 185/2015 Z. z. autorského zákona (ďalej len „AZ“). Žalobca je organizáciou kolektívnej správy, ktorá je oprávnená uzatvárať rozšírené hromadné licenčné zmluvy aj na verejný prenos diela v prevádzkarni alebo v inom priestore prostredníctvom technického zariadenia. Bolo povinnosťou žalovaného disponovať pri používaní žalobcom spravovaných diel súhlasom autorov, získaným rozšírenou hromadnou licenčnou zmluvou uzatvorenou so žalobcom. Žalobca zastupuje autorov audiovizuálnych diel, autorov literárnych diel, dramatických, hudobnodramatických, choreografických a pantomimických diel, autorov výtvarných diel, fotografií úžitkového umenia, architektonických diel, pričom zastupuje nielen slovenských autorov, ale na základe recipročných zmlúv so zahraničnými organizáciami kolektívnej správy alebo na základe osobitného poverenia zastupuje aj zahraničných autorov z celého sveta. Tvrdil, že v roku 2019 zastupoval na základe zmlúv o zastupovaní 2794 slovenských nositeľov práv, pričom na preukázanie svojich tvrdení predložil zoznam nositeľov práv Slovenskej republiky zastupovaných žalobcom na základe zmluvného základu a tiež zoznam zahraničných organizácií kolektívnej správy práv, s ktorými má žalobca uzatvorené recipročné zmluvy. Zdôraznil, že ak žalovaný nezískal súhlas autorov diel literárnych, dramatických, hudobnodramatických, choreografických, audiovizuálnych, fotografických, výtvarných, architektonických a diel úžitkového umenia a napriek tomu tieto diela používal, dopustil sa neoprávneného používania diel a tým zasahoval do práv autorov bez súhlasu autorov alebo nositeľov práv, resp. žalobcu ako ich zástupcu. S touto skutočnosťou je spojená povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie. Pre vznik nároku organizácie kolektívnej správy na domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia je potrebné preukázanie povinnosti používateľa mať uzatvorenú rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu, čo žalobca vyššie uvedeným spôsobom preukazoval.

8. K výške uplatneného nároku uviedol, že výška bezdôvodného opatrenia sa odvíja od zvyčajnej odmeny, teda za akú odmenu zvyčajnej v čase, keď došlo zo strany žalovaného k neoprávnenému

zásahu do žalobcom kolektívne spravovaných práv, žalobca poskytoval licencie iným používateľom. Zvyčajná odmena môže byť len taká, za akú v rozhodnom období skutočne boli poskytované licencie iným používateľom a za akú používateľa získavali licenciu. Predložil všetky rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktoré mal uzatvorené v roku 2019 s ďalšími tretími subjektami, ktorými poskytol licencie na použitie ním spravovaných diel teda na identické použitie diel, ktoré žalovaný neoprávnené uskutočňoval. Z uvedenej zmluvy je nesporné, že používatelia na identické použitie diel ako je predmetom tohto konania získavali v roku 2019 licencie za licenčnú odmenu, ktorá bola v súlade so Sadzovníkom odmien za použitie literárnych, dramatických, hudobnodramatických, choreografických a audiovizuálnych diel účinného od 31. 12. 2018. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 101/2011 z 24.3. 2011 a na § 442a ods. 2 v spojení s § 458a OZ.

9. Žalovaný nárok neuznal, namietal aktívnu legitímáciu na strane žalobcu tvrdiac, že účastníkmi konania sporu na strane žalobcu nie sú všetky osoby patriace podľa hmotného práva do tzv. nerozlučného núteného spoločenstva na strane žalobcu. Podľa jeho názoru na strane organizácií kolektívnej správy vzniká pri obligatórnej spoločnej správe nerozlučné spoločenstvo, to znamená, že nároky musia uplatňovať všetky organizácie kolektívnej správy spoločne, keďže ide o obligatórnu spoločnú správu v zmysle § 175 ods.1 písm. a) AZ. V tejto súvislosti poukázal na § 164 ods. 2 AZ v spojení s § 451 a nasl. OZ. Tiež namietal, že žalobca nedostatočne tvrdil a dôkaznými prostriedkami nepreukázal vznik a existenciu nároku a ani rozsah takéhoto nároku.

10. Žalovaný namietal, že žalobca netvrdil a nepreukázal existenciu verejného prenosu, teda nepreukázal neoprávnené použitie predmetov ochrany zo strany žalovaného v období a v rozsahu, ktoré by zodpovedalo bezdôvodnému obohateniu práve v takej výške, aká je touto žalobou uplatňovaná. Pre vznik vzťahu z bezdôvodného obohatenia je potrebné, aby zo strany používateľa došlo k neoprávnenému použitiu diel vo forme verejného prenosu. K takémuto použitiu v autorskom právnom význame dôjde len vtedy, ak je dielo sprístupnené verejnosti, teda hosťom prítomným na mieste samom. Ak takáto prítomnosť v konaní nie je preukázaná v priestoroch žalovaného, nie je potom daný skutkový základ na prijatie záveru, že na strane žalovaného došlo k použitiu diela a k prenosu. Podľa rozhodovacej praxe Európskeho súdneho dvora vyplýva, že nevyhnutnými a kumulatívnymi prvkami verejného prenosu tak, ako ho vykladá Európsky súdny dvor, je umiestnenie funkčného televízneho prijímača na izbu hotelového zariadenia, napojenie televízneho prijímača na televízny signál umožňujúci vnímať vysielanie a existencia novej verejnosti, teda ubytovaných hostí na izbe. Tieto prvky verejného prenosu musia byť naplnené kumulatívne, v opačnom prípade nemožno hovoriť o verejnom prenose. Podstatnou skutočnosťou teda je, že dielo je sprístupňované tretím osobám pre ich osobnú potrebu. Tvrdenia žalobcu o tom, že žalovaný prevádzkuje ubytovacie zariadenie, kde sú inštalované televízne prijímače určitého počtu, automaticky bez ďalšieho neznamena, že by v ubytovacom zariadení boli ubytovaní hostia v rozsahu obsadenosti celého ubytovacieho zariadenia a už vôbec to neznamena, že títo hostia boli ubytovaní počas celého žalovaného obdobia. Pretože, ak ubytovaní hostia v ubytovacom zariadení nie sú, nie je splnený tretí predpoklad verejného prenosu, a to teda existencia novej verejnosti na izbe. A potom nemôže dochádzať objektívne k verejnému prenosu.

11. V tejto súvislosti namietal, že žalobca nezohľadnil reálnu obsadenosť v ubytovacom zariadení. Tiež namietal, že žalobca nepreukázal obvyklú odmenu. Navrhol prerušenie konania v zmysle § 162 ods.1 písm. a) CSP vzhľadom na správne konanie vedené pod č. SK 0011/OZDPaVD/2020, vedený na Protimonopolnom úrade SR vo veci možného zneužívania dominantného postavenia. Toto konanie v súčasnej dobe prebieha, nie je právoplatne skončené.

12. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca získal oprávnenie Ministerstva kultúry SR č. 1587/2016-232/10421 zo dňa 18. 08. 2016, v zmysle ktorého má postavenie organizácie kolektívnej správy podľa § 144 ods.1 AZ. Podľa neho vykonáva kolektívnu správu majetkových práv autorov a iných nositeľov práv k literárnym, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, audiovizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam a dielam úžitkového umenia. K námietke žalovaného o tom, že žalobca nepreukázal, ktorých nositeľov práv zastupuje a ku ktorým predmetom ochrany vykonáva správu a či tieto predmety ochrany boli žalovaným skutočne použité, uviedol, že práve z dôvodov, aby nedochádzalo k neoprávneným zásahom do práv autorov a iných nositeľov práv, pre ktorých najmä pri hromadnom použití predmetov ochrany je takmer nemožné zisťovať a kontrolovať ich používanie, je založený systém kolektívnej správy na základe inštitútu hromadnej licenčnej zmluvy a inštitútu rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy a takýmto spôsobom teda štát zabezpečuje realizáciu verejného záujmu a to ochranu subjektívnych práv a autorov a nositeľov práv v zmysle medzinárodného práva. Takýmto spôsobom je aj sprístupnený a zjednodušený prístup k používaniu predmetu ochrany širokej verejnosti. Okresný súd mal preukázané, že žalobca preukázal, že uzatváral rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktorými udeľuje súhlas na používanie diel,

a to jednak za nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 AZ na zmluvnom základe a za nositeľov práv. Zdôraznil, že inštitút rozšírenej licenčnej zmluvy je práve takým právnym nástrojom, ktorý je dôležitý aj pre samotných používateľov najmä z dôvodu toho, že im je umožnené získať oprávnenie na masové používanie diel, čo by pri individuálnom jednaní s individuálnymi nositeľmi bolo neprimerané, náročné a nákladné.

13. Súd dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný, keď preukázal, že na základe oprávnenia Ministerstva kultúry SR z roku 2016 má postavenie organizácie kolektívnej správy v zmysle § 144 ods. 1 AZ a vykonáva kolektívnu správu majetkových práv autorov a iných nositeľov práv, pričom má uzatvorené rozšírené hromadné licenčné zmluvy. Pretože žalobca neuplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za verný prenos predmetov ochrany, ktoré spravujú iné organizácie kolektívnej správy, súd námietku ohľadne nerozlučného spoločenstva na strane aktívne vecne legitimovaného považoval za nedôvodnú a aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu za preukázanú.

14. Tiež mal preukázané, že žalovaný prevádzkuje ubytovacie zariadenia, počet izieb ako aj to, že na webových stránkach žalovaný deklaruje počet prevádzkovaných ubytovacích izieb, ktoré sú vybavené TV prijímačom so signálom, ktoré môžu hostia využívať na sledovanie televíznych programov. Tiež mal preukázané, že žalovaný nepreukázal, že by uzatvoril akúkoľvek licenčnú zmluvu. Na základe dokazovania ustálil, že žalovaný v období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 použil predmety ochrany formou verejného prenosu tak, ako je uvedené v žalobe, čím došlo k porušeniu výhradného práva autora, keď bez súhlasu žalobcu používal predmety ochrany verejného prenosu. Žalobcovi tak vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za uvedené obdobie.

15. Vo vzťahu k výške nároku aplikoval ust. § 442 ods. 2 a § 458 OZ. Uplatnená výška vychádzala zo sadzobníka licenčných odmien účinného od 31.12.2018. Pri rozhodnutí vychádzal z rozhodnutia Ústavného súdu SR č. II. ÚS 101/20211, v ktorom tento konštatoval, že ak by autori diel nemali záručné právo na udelenie súhlasu na použitie autorských diel pre používateľov alebo pre právnické osoby združujúce používateľov iba za rovnakú a primeranú odmenu, nepochybne by to pre nich znamenalo, najmä pokiaľ ide o určovanie výšky odmien, úplne vystavenie sa svojvôli používateľov, čím by došlo k popretiu významu a účelu autorskoprávnej ochrany. Uzatvorenie licenčných zmlúv s inými používateľmi podľa sadzobníka odmien Ústavný súd SR považoval za dôkaz toho, že iní používatelia považovali odmenu za primeranú. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z rozsahu dohôd, ktoré v roku 2019 žalobca uzatvoril, kedy došlo k uzatvoreniu 150 licenčných zmlúv s inými používateľmi podľa sadzobníka odmien. Zvyčajná licenčná odmena teda prislúcha autorom a nositeľom a táto predstavuje potom minimálnu výšku bezdôvodného obohatenia, kedy priznanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia iba vo výške najnižšej zvyčajnej odmeny je vo všeobecnosti nepostačujúce, nakoľko by takéto rozhodnutia nemalo výchovný ani preventívny účel pre odradenie neoprávnených používateľov pred zásahmi do autorských práv a nemotivuje ich k tomu, aby uzatvárali pred použitím diel riadne licenčné zmluvy. Žalobca vychádzal z výšky zvyčajnej licenčnej odmeny, ktorú preukázal a z počtu technických zariadení umiestnených v ubytovacom zariadení. Vzhľadom k tomu, že žalovaný neuviedol a nepreukázal mieru vyťaženia, vychádzal žalobca, že takáto obsadenosť v prevádzkach žalovaného bola 100 %. Žalobe preto vyhovel v celom rozsahu vrátane úroku z omeškania.

16. K návrhu žalovaného na prerušenie konania uviedol, že žalovaný ho podal v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) CSP, kedy má súd konanie povinnosť prerušiť ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorý nie je oprávnený v tomto konaní riešiť. Súd mal v preukázané, že na Protimonopolnom úrade SR prebieha konanie, ktoré rieši otázku, ktorú označil žalovaný, avšak toto konanie nie je právoplatne skončené a zároveň súd v konaní nemal nijakým spôsobom preukázané, že by rozhodnutie v tomto konaní záviselo od otázky, ktorú posudzuje v správnom konaní Protimonopolný úrad SR. Z uvedeného dôvodu potom súd návrh na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný. Zároveň rozhodol o trovách konania podľa § 255 CSP.

17. Proti rozsudku sa odvolal žalovaný, a to proti prvému, druhému a štvrtému výroku. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) a ods. 2 CSP. Napadnutý rozsudok považoval za nesprávny a nezákonný. Namietal, že súd nesprávne posúdil otázku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Je presvedčený, že nároku sa mohli domáhať len všetky organizácie kolektívnej správy (SOZA, LITA, SLOVGRAM, SAPA a OZIS) spoločne, ako zo zákona nútené a súčasne nerozlučné spoločenstvo zmysle § 77 a § 78 CSP. Podľa Autorského zákona sú totiž povinné všetky organizácie kolektívnej správy vykonávať správu v odbore verejného prenosu výlučne spoločne v rámci obligatórnej spoločnej správy podľa § 175 ods. 1 písm. a) AZ. Na strane žalobcu absentujú 4 subjekty patriace do procesného spoločenstva, bez účasti ktorých v spore žalobca nemohol byť úspešný. Žaloba mala byť pre ne úplný okruh subjektov na strane žalobcu zamietnutá bez akéhokoľvek ďalšieho dokazovania a meritórneho posudzovania veci.

18. Ak by aj aktívna vecná legitímácia žalobcu existovala, súd priznal žalobcovi nárok, hoci žalobca netvrdil a nepreukazoval všetky skutočnosti podstatné pre prijatie záveru, že k bezdôvodnému obohateniu skutočne prišlo, nieto ešte v akom rozsahu, keď v spore nebol riadne tvrdený a preukázaný nárok čo do rozsahu ani základu. Súd teda nesprávne právne posúdil predpoklady vzniku a rozsahu nároku, keď neskúmal a nezohľadnil, že na preukázanie nároku čo do základu a jeho výšky bolo nevyhnutné, aby žalobca tvrdil a riadne preukázal skutočnú obsadenosť ubytovacieho zariadenia žalovaného. V dôsledku tejto vady potom súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a tak dospel k záverom, ku ktorým objektívne nemohol dospieť.

19. Ak by aj boli preukázané všetky prvky vzťahu bezdôvodného obohatenia, čo nie sú, tak je tu vada predčasnosti, ktorá vychádza z uznesenia o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania tým, že súd adekvátnym spôsobom nezobral do úvahy, že na Protimonopolnom úrade prebieha konanie voči žalobcovi. V tomto konaní Protimonopolný úrad dňa 23. 2. 2022 vydal rozhodnutie, ktorým vyslovil, že žalobca aj v roku 2018, teda v čase prijatia nového sadzovníka, v ktorom sú neadekvátne hladiny údajného zohľadňovanie obsadenosti, ktoré však nekorešpondujú s hladinou reálnej obsadenosti, a 2019 zneužil dominantné postavenie vo forme uplatňovania neprímeraných cien, ktoré žalobca v spore prezentoval ako obvyklé. Jednou z príčin neprímeranosti „obvyklej odmeny“ bola práve skutočnosť, že žalobca pri uzatváraní licenčných zmlúv a ani v sadzovníku nezohľadňoval skutočnú obsadenosť ubytovacích zariadení. Podľa žalovaného to bol dôvod na povinné (obligatórne) prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 CSP, a to z dôvodu, že na Protimonopolnom úrade SR prebieha konanie, ktorého výsledky budú mať vplyv na toto súdne konanie. Podstatnou otázkou pre súd má byť, či má obvyklá odmena, od ktorej výšky žalobca odvodzuje výšku bezdôvodného obohatenia, povahu zneužitia dominantného postavenia, a ak áno, či na jej základe možno poskytnúť ochranu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ak žalobca výšku tohto nároku odvíja od obvyklej odmeny, ktorej výška je rozporná s kogentnými predpismi práva na ochranu hospodárskej súťaže.

20. Prvoinštančnému súdu vytkol, že úplne opomenul aplikovať § 3 ods. 1 OZ. Ak je obvyklá odmena výsledkom zneužitia dominantného postavenia zo strany žalobcu, potom ani nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vychádzajúci z výšky obvyklej odmeny nemôže požívať právnu ochranu, pretože čo do svojej výšky má pôvod v zákonom zakázanom konaní, zneužívaní dominantného postavenia na relevantnom trhu, čo je zakázané podľa § 8 ods. 3 zákona č. 136/2001 Z. z.. Žalovaný upozornil na závery vyplývajúce z rozhodnutia PMÚ a uviedol, že ním uplatnená argumentácia o potrebe zohľadňovanie obsadenosti je kľúčová, pretože práve nezohľadňovanie obsadenosti je jedným z prvkov zneužívania dominantného postavenia a neoprávneného navyšovania obvyklej odmeny a tým aj výšky bezdôvodného obohatenia. Zároveň z tohto rozhodnutia vyplýva, že k verejnému prenosu dochádza výlučne na izbách, na ktorých sú hostia ubytovaní. Na prázdnych izbách k použitiu diel nedochádza a akékoľvek inkasovanie peňažných prostriedkov za použitie diel na izbách, na ktorých k použitiu nedošlo, je v rozpore s pravidlami poctivej hospodárskej súťaže. Takéto právom zakázané konanie nesmie požívať právnu ochranu. Súd prvej inštancie mal povinnosť na tento argument dostatočne právne reagovať. Súd otázku posúdil nesprávne, keď dezinterpretoval závery plynúce z rozhodnutí ESD.

21. Opakovane v odvolaní argumentoval, že pre vznik vzťahu z bezdôvodného obohatenia je potrebné, aby došlo zo strany používateľa k neoprávnenému použitiu diel, v tomto prípade vo forme verejného prenosu. K použitiu diela dôjde len vtedy, ak je dielo sprístupňované verejnosti ubytovaným hosťom. Ak nie je v konaní preukázaná obsadenosť izieb, potom nie je daný skutkový základ na prijatie tvrdenia, že došlo k neoprávnenému použitiu diela - k prenosu, ktorého definičným znakom je existencia adresáta (nová verejnosť). Prenosom nie je každá transmisia chránených diel (televízny prijímač napojený na televízny signál schopný tieto diela sprostredkovať). Prenosom je len taká transmisia chránených diel, pri ktorej dochádza k použitiu diel. K tomu dochádza len v prípade, transmisia diel má svojho na mieste samom prítomného adresáta. Tam, kde niet novej verejnosti, niet použitia transmitovaného diela, preto niet verejného prenosu a ani bezdôvodného obohatenia, pretože nie je preukázaný objektívne vzniknutý stav obohatenia.

22. Nevyhnutnými a navyše kumulatívnymi prvkami verejného prenosu, tak, ako ho vykladá ESD, je: umiestnenie funkčného televízneho prijímača na izbu hotelového zariadenia; napojenie televízneho prijímača na televízny signál; existencia novej verejnosti - ubytovaní hostia na izbe. Všetky tri prvky verejného prenosu musia byť za každých okolností naplnené kumulatívne, inak nemožno hovoriť o verejnom prenose. Ak niet na izbe ubytovaných hostí, nemôže na tejto izbe objektívne dokázať k verejnému prenosu pre absenciu novej verejnosti a nemožno hovoriť o neoprávnenom používaní diel. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1As 36/2006. Podstatná aj skutočnosť, že dielo je sprístupňované tretím osobám pre ich osobnú potrebu. Žalobca sa vymedzil iba na tvrdenie, že žalovaný prevádzkuje ubytovacie zariadenia a že v zariadeniach

má inštalovaný určitý počet televíznych prijímačov, ktoré sú napojené na televízny signál. To však neznamená, že by v ubytovacom zariadení boli ubytovaní hostia v rozsahu obsadenosti celého ubytovacieho zariadenia, čo žalobca nejakým spôsobom nepreukázal, a už vôbec to neznamená, že hostia boli ubytovaní vo všetkých izbách ubytovacieho zariadenia počas celého žalovaného obdobia.

23. To, že potenciálny používateľ neuzatvoril licenčnú zmluvu, ešte samo osebe nepostačuje na prijatie záveru o zásahu do autorských práv, pretože ak niekto nemá uzatvorenú licenčnú zmluvu a zároveň nepoužije autorské dielo, tak nijakým spôsobom do autorského práva neoprávnené nezasahuje. Ak nebola žalobcom relevantne preukázaná existencia použitia diel na všetkých izbách ubytovacieho zariadenia počas celého žalovaného obdobia, možno dospieť k jedinému záveru, a to, že žalobca nepreukázal, že nárok uplatňovaný žalobou v rozsahu 9.577,20 EUR je dôvodný. Zo žalobcom predložených a súdom vykonaných dôkazov tento záver nemožno dôvodiť. To, že žalovaný má v ubytovacích zariadeniach prijímače, ktoré sú funkčné a napojené na signál televízneho vysielania, ešte nepostačuje na prijatie záveru o existencii verejného prenosu a o potrebe uzatvárania licenčnej zmluvy v rozsahu používania diel na všetkých týchto prijímačoch. Počet televíznych prijímačov a ich napojenie na televízny signál tvoria iba dva z troch predpokladov existencie verejného prenosu. Rozsah bezdôvodného obohatenia je možné zistiť výlučne dokazovaním, ktoré by jednoznačne preukázalo obsadenosť ubytovacieho zariadenia žalovaného v žalovanom období. A to práve aj s poukazom na závery rozhodovacej praxe ESD vo vzťahu k existencii verejného prenosu. Súd bez ďalšieho priznal bezdôvodné obohatenie, ktoré zodpovedá obsadenosti vo všetkých izbách zariadenia žalovaného počas celého žalovaného obdobia bez akejkoľvek opory v súdnom dokazovaní a vo vzťahu k skutočnej obsadenosti ubytovacieho zariadenia žalovaného počas žalovaného obdobia - rok 2019. Súd nezohľadnil, že obsadenosť ubytovacieho zariadenia nemusí byť konštantná, že sa môže meniť.

24. Žalobca primeranosť výšky svojich sadzobníkových odmien nielenže netvrdil, ale ani neposkytol dôkaz. V konaní vyšlo najavo, že výška odmien, ktoré žalobca prezentoval ako obvyklé pre rok 2019, vykazujú jasné znaky zneužitia dominantného postavenia zo strany žalobcu. V tejto súvislosti opakovane odkázal na odôvodnenie rozhodnutia PMÚ. Podľa neho sadzobníková cenotvorba žalobcu bola v minulosti založená na úplnej ignorácii reálnej obsadenosti a v súčasnosti je zohľadňovanie reálnej obsadenosti výlučne formálne, čo vykazuje znaky obchádzania zákona. Miera vyťaženia je zohľadňovaná spôsobom, keď miera vyťaženia 0-30 % predstavuje výšku základnej odmeny 65 %, pri miere obsadenosti 31-50 % je to výška odmeny 80 %, pri obsadenosti 51-75 % výška odmeny je 90 % a pri obsadenosti 76-100 % je výška odmeny 100 %. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

25. K odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca. Odvolanie žalovaného považoval za nedôvodné a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

26. K námietkam žalovaného ohľadom jeho aktívnej vecnej legitímácie uviedol, že neuplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za verejný prenos predmetov ochrany spravovaných inými organizáciami kolektívnej správy, ale nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého použitím predmetov ochrany spravovaných len žalobcom. Poukázal na § 175 AZ, podľa ktorého uzatvoril s ostatnými organizáciami kolektívnej správy v Slovenskej republike dohodu o spoločnej správe. Podľa danej dohody mal žalovaný možnosť vysporiadať si práva a povinnosti voči všetkým organizáciám kolektívnej správy vyplývajúce z verejného prenosu uskutočňovaného v ním prevádzkovanom ubytovacom zariadení uzatvorením jednej zmluvy prostredníctvom ktorejkoľvek jednej organizácie kolektívnej správy.

27. Žalovaný túto možnosť nevyužil a používal predmety ochrany spravované žalobcom neoprávnené, čím žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý žalobca môže uplatňovať a aj uplatňuje samostatne. Na úspešné uplatnenie tohto nároku nemá žiadnu relevanciu dohoda o spoločnej správe, ani to, že voči žalovanému svoje nároky neuplatnili ostatní nositelia práv, ktorí nie sú vo vzťahu so žalobcom. Poukázal na to, že ani prípadné neuzatvorenie dohody o spoločnej správe právna úprava nespája so žiadnymi následkami ani sankciami, ani by to žiadnym spôsobom nemohlo oslabiť nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z neoprávneného použitia diel spravovaných žalobcom. Daného nároku sa môže domáhať dokonca aj každý jednotlivý nositeľ práv voči žalovanému samostatne, alebo podľa § 63 ods. 2 písm. d) AZ môže tento nárok vo svojom mene uplatniť aj organizácia kolektívnej správy, ktorou je aj žalobca. Pokiaľ žalovaný zasiahol neoprávneným vykonávaním verejného prenosu do práv tisícov nositeľov práv, nejde v žiadnom prípade o nedielné práva a svoje nároky nositelia práv v žiadnom prípade nie sú povinní uplatňovať spoločne, ani sa nevyžaduje účasť všetkých nositeľov práv z celého sveta na riadnom uplatnení svojich nárokov. Poukázal na to, že právna úprava dohody o spoločnej správe žiadnym spôsobom neobmedzuje organizáciu kolektívnej správy, aby popri existencii dohody o spoločnej správe vykonávala kolektívnu správu aj samostatne vo vlastnom mene. Naopak,

samotný autorský zákon, ako to vyplýva z vyššie uvedeného ustanovenia, túto možnosť predpokladá. Žalobca so žalobou predložil 728 rozšírených hromadných licenčných zmlúv s používateľmi a žiadna zo zmluvných strán nikdy nespochybnila platnosť týchto zmlúv.

28. Autorský zákon v § 165 ods. 1 písm. d) priamo ukladá organizácii kolektívnej správy, teda aj žalobcovi, aby s používateľom, ktorý prejaví záujem o uzatvorenie (rozšírenej) hromadnej licenčnej zmluvy, viedol v dobrej viere a za primeraných a nediskriminačných podmienok rokovania o uzatvorení zmluvy a následne za daných podmienok aj zmluvu s používateľom uzatvoril. Ak teda používateľ požiada o uzatvorenie rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy so žalobcom, je povinný takúto zmluvu žalobca uzatvoriť, a to aj popri existujúcej dohode o spoločnej správe s ostatnými organizáciami kolektívnej správy. Používatelia majú od roku 2016 možnosť vysporiadať si svoje povinnosti vyplývajúce z uskutočňovania verejného prenosu buď uzatvorením hromadných rozšírených hromadných licenčných zmlúv s jednotlivými organizáciami kolektívnej správy alebo uzavretím zmluvy s ktoroukoľvek organizáciou kolektívnej správy, keďže tieto sú splnomocnené poskytnúť používateľom licenciu na dané použitie za všetky ostatné organizácie kolektívnej správy.

29. Ak žalobca poukazuje na znenie § 174 ods. 2 písm. e) AZ účinného od 1. 1. 2019, zo znenia je nepochybné, že samotný zákonodarca predvída možnosť samostatného výkonu kolektívnej správy organizáciou kolektívnej správy v rovnakom čase, ako je uzatvorená dohoda o spoločnej správe, nakoľko zákonodarca výslovne predvída existenciu aj samostatných sadzobníkov jednotlivých organizácií kolektívnej správy. O to viac takúto možnosť zákonodarca predvídal v čase pred zavedením povinnosti vôbec stanoviť jeden spoločný sadzobník odmien, čo samo osebe predpokladá možnosť vykonávať kolektívnu správu aj samostatne popri existencii dohody o spoločnej správe. Z toho vyplýva, že je to samotný žalovaný, ktorý sám z vlastnej vôle nevyužil možnosť vyplývajúcu z dohody o spoločnej správe a nevysporiadal si práva a povinnosti voči všetkým organizáciám kolektívnej správy, nevyužil ani možnosť uzatvorenia rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy priamo so žalobcom, a teda si nevysporiadal práva a povinnosti vyplývajúce z použitia predmetov ochrany spravovaných žalobcom, tieto používal neoprávnene.

30. Poukázal na rozhodovaciu prax súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9. 7. 2020, sp. zn. 2 Co/187/2019, v ktorom tento, okrem iného, uvádza, že povaha nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súvisiaca s právom individuálnych autorov na poskytnutie odmeny, ktorá nebola v zmysle zákona uhradená, nijako nezakladá existenciu núteného procesného spoločenstva, ako sa na to odvoláva žalovaný, keď podľa § 78 CSP nútené procesné spoločenstvo je také, v ktorom zo zákona alebo z povahy veci vyplýva povinná účasť všetkých subjektov právneho vzťahu v spore. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúci z autorského zákona nezakladá žiadne také hmotnoprávne postavenie autorov, či organizácií kolektívnych správ zastupujúcich autorov vo vzájomnom pomere medzi autormi alebo medzi organizáciami kolektívnej správy, ktoré by zakladali nemožnosť samostatného uplatňovania nárokov. Z povahy veci ide o deliteľné peňažné plnenie, a pokiaľ nie je preukázaný opak, správu majetkového práva autorov vykonáva organizácia kolektívnej správy príslušná podľa druhu chráneného autorského práva, ktorá je oprávnená tento nárok samostatne vymáhať. Existencia dohody o spoločnej správe má uľahčiť vyjednávaciu pozíciu subjektov povinných z ochrany autorských práv, nezakladá však pre oprávnené osoby nútené spoločenstvo pri uplatňovaní nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia za porušenie autorských práv. Okresný súd preto správne postupoval, keď dospel k záveru, že žalobca disponuje aktívnou vecnou legitímáciou.

31. K námietkam žalovaného vo vzťahu k rozhodnutiu o prerušení konania žalobca uviedol, že nepopiera, že v predmetom konaní pred Protimonopolným úradom SR bolo vydané vo veci rozhodnutie, ktoré nie je právoplatné. Toto rozhodnutie nemá preto žiadnu relevanciu. Žalobca zdôraznil, že predmetom tohto súdneho konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, na ktoré vznikol žalobcovi nárok v dôsledku vedomého a úmyselného protiprávneho konania žalovaného, ktorý neoprávnene používal predmety ochrany v správe žalobcu. Žalobcovi z tohto titulu podľa § 58 ods. 1 písm. i) a § 63 ods. 2 písm. d) AZ v spojitosti s § 458a a § 442a ods. 2 OZ vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia najmenej vo výške zvyčajnej licenčnej odmeny. Súd preto musel skúmať, aká bola v čase neoprávneného zásahu do práv žalobcu zo strany žalovaného zvyčajná licenčná odmena za udelenie licencie na použitie predmetov ochrany v správe žalobcu. Žalobca preukázal, že iní prevádzkovatelia ubytovacích zariadení, ktorí boli oprávnenými používateľmi predmetov ochrany v správe žalobcu rovnakým spôsobom v relevantnom období uzatvárali licenčné zmluvy s licenčnou odmenou, ktorej výška zodpovedala licenčným odmenám určeným v sadzobníku žalobcu. Preukázal to predložením 728 rozšírených hromadných licenčných zmlúv, kedy pri všetkých uvedených zmluvách bola licenčná odmena dohodnutá týmto spôsobom, z čoho vyplýva, že daná licenčná odmena bola zvyčajnou licenčnou odmenou. Dané zmluvy sú dvojstrannými právnymi úkonmi, pri ktorých používatelia

z vlastnej vážnej a slobodnej vôle súhlasili s licenčnými odmenami navrhnutými žalobcom. Ak by používatelia nesúhlasili s návrhom uvedených zmlúv zo strany žalobcu, mali možnosť podať žalobu o určenie obsahu licenčnej zmluvy podľa § 165 ods. 8 AZ. Tzn., že licenčné odmeny tak, ako boli stanovené v tom období, sú zvyčajnými licenčnými odmenami, nakoľko za zvyčajné licenčné odmeny možno považovať len také licenčné odmeny, za aké boli v relevantnom období skutočne udeľované licencie používateľom predmetov ochrany. Súdu v tomto konaní prislúcha iba zisťovať výšku zvyčajnej licenčnej odmeny, pričom nemá právomoc v tomto konaní meniť alebo moderovať ich výšku, a teda ani obmedzovať alebo moderovať nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

32. Výsledkom konania pred Protimonopolným úradom v žiadnom prípade nebude a nemôže byť výpočet ani určenie zvyčajnej licenčnej odmeny, ani výpočet a určenie primeranej licenčnej odmeny, ale len rozhodnutie o tom, či sa žalobca dopustil správneho deliktu. Akýkoľvek prípadný výsledok správneho konania nemá a nemôže mať žiadnu relevanciu pre toto súdne konanie, ktorého predmetom je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého výška sa odvíja od zvyčajnej licenčnej odmeny. Uvedenú argumentáciu žalobcu potvrdil vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 20. 7. 2022, sp. zn. 4 Cdo/187/2021 v skutkovo a právne obdobnej veci. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd konštatoval, že začatie správneho konania pred Protimonopolným úradom automaticky neznamená, že tvrdenia žalovaného sú dôvodné, ani že žalobca zneužil dominantné postavenie a dopustil sa správneho deliktu, nakoľko samotné začatie správneho konania nemôže tieto skutočnosti prejudikovať. Výsledkom konania môže byť buď zastavenie správneho konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky po tom, ako žalobca riadne objasní dôvodnosť výšky licenčných odmien žalobcu alebo rozhodnutie o tom, že sa žalobca dopustil správneho deliktu a v takom prípade Protimonopolný úrad Slovenskej republiky rozhodne o uložení prípadnej pokuty žalovanému. Licenčné odmeny tak, ako vyplývajú v relevantnom období z predložených licenčných zmlúv, sú zvyčajnými odmenami, nakoľko za zvyčajné licenčné odmeny možno považovať za také licenčné odmeny, za aké boli v tom období skutočne udeľované licencie používateľom predmetov ochrany. Z rozhodnutia vyplynulo aj to, že nakoľko Protimonopolný úrad nie je cenovým orgánom, ktorý určí, aké licenčné odmeny sú primerané alebo zvyčajné, výsledkom konania bude len rozhodnutie o tom, či sa žalobca dopustil správneho deliktu, ergo výsledok správneho konania nemá žiadnu relevanciu pre toto súdne konanie.

33. Poukázal aj rovnaký právny záver učinенý Krajským súdom Banskej Bystrici aj po vydaní rozhodnutia Protimonopolného úradu SR rozsudkom zo dňa 22. 3. 2022, sp. zn. 14 Co/7/2022. Poukázal taktiež na záver Krajského súdu v Bratislave, ktorý rozhodoval po vydaní rozhodnutia Protimonopolného úradu rozsudkom zo dňa 30. 3. 2022, sp. zn. 4 Co/167/2019. Na základe uvedeného žalobca zotrval na tom, že posúdenie otázky, aká bola v roku 2018 zvyčajná licenčná odmena, nie je závislé od rozhodnutia a výsledku konania na Protimonopolnom úrade SR. Vo veci tak nebol daný dôvod na obligatórne prerušenie súdneho konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, ani dôvod na fakultatívne prerušenie konania podľa § 164 CSP.

34. K argumentu žalovaného, že súd nemôže poskytnúť žalobcovi ochranu z dôvodu neprimeraných sadziieb uvedených v sadzobníku s poukazom na § 3 ods. 1 OZ uviedol, že uvedená právna norma obsahuje abstraktnú hypotézu, podľa ustálenej súdnej praxe je pre uplatnenie nevyhnutné dôkladné a individuálne posúdenie konkrétneho prípadu a jej použitie prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch s cieľom odstrániť neprimeranú tvrdosť hmotného práva a dosiahnuť cieľ spravodlivého rozhodnutia vo veci. Nejde o všeobecne aplikovateľnú právnu normu, ktorá by priamo zo zásad dobrých mravov vytvárala práva a povinnosti subjektov právnych vzťahov. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že odvolávanie sa žalovaného na tento paragraf môže byť zneužitím práva a samé o sebe rozporné s dobrými mravmi. Pokiaľ bezprávne konanie, vedomé a úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa žalovaného na úkor žalobcu je v tomto konaní preukázané, nemôže sa žalovaný zneužívajúcim výkonom práva dožadovať ochrany svojho protiprávneho konania odkazom na dobré mravy. Práve takýmto konaním by totiž došlo k priamemu popretiu podstaty inštitútu § 3 ods. 1 OZ.

35. Zdôraznil, že je to práve samotný žalovaný, ktorý dlhodobo vedome neoprávnene používa predmety ochrany spravované žalobcom a snaží sa bezbrehou argumentáciou, ktorá je v priamom a v príkrom rozpore so zákonnou právnou úpravou SR aj právom EÚ dosiahnuť stav, kedy za svoje vlastné protiprávne konanie nebude niesť žiadne dôsledky. Žalovaný dlhodobo hrubým spôsobom porušuje dobré mravy a vedome a úmyselne dlhodobo poškodzuje práva žalobcu a ním zastupovaných nositeľov práv. Postup žalovaného smeruje k tomu, aby nebolo jeho protiprávne konanie postihované a aby mohol bez akýchkoľvek následkov neoprávnene používať autorské diela, čiže žalovaný sleduje svojím postupom zneužitie práva, čomu súd nepochybne nemôže poskytnúť ochranu. Podľa názoru žalobcu z hľadiska na okolnosti prejednávanej veci, keď žalovaný mal vedomosť, že dlhodobo neoprávnene zasahuje do autorských práv, mal legálnu možnosť používať diela autorov aj bez uzavretej licenčnej

zmluvy, podaním žaloby o určenie jej obsahu, ktorú nevyužil, ani neuskutočnil žiadne iné opatrenia, aby nekonal protiprávne a nezasahoval do autorských práv, žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal aj na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/29/ES zo dňa 29. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, ktorá reagovala na potrebu zvýšenej ochrany autorských práv a zavedenie účinných sankcií pri jej porušovaní. Podľa ods. 58 úvodných ustanovení tejto Smernice platí, že členské štáty zabezpečia účinné sankcie a opravné prostriedky za porušenie práv a záväzkov, ako sú uvedené v tejto smernici. Podľa čl. 8 bod 1 Smernice platí, že členské štáty zabezpečia primerané sankcie a opravné prostriedky vo vzťahu k porušovaniu práv a povinností ustanovených v tejto smernici a prijímú všetky nevyhnutné opatrenia, aby sa tieto sankcie a opravné prostriedky uplatňovali.

36. Je teda nepochybné, že zo znenia autorského zákona, Občianskeho zákonníka, zo Smernice aj zo sadzobníka žalobcu vyplýva, že súd musí v tomto konaní poskytnúť ochranu nárokov žalobcu, ktoré vznikli z protiprávneho konania žalovaného, a to aj priznaním nároku žalobcovi aj vo výške presahujúcej zvyčajnú odmenu, pokiaľ by súd mal za to, že nárok žalobcu by mal byť oslabený prípadným rozhodnutím Protimonopolného úradu SR o tom, že sa žalobca dopustil správneho deliktu. Aj v prípade rozhodnutia v správnom konaní pred Protimonopolným úradom SR, ktoré by bolo pre žalobcu nepriaznivé, by bol nárok žalobcu uplatňovaný v tomto konaní aj naďalej v plnom rozsahu oprávnený a dôvodný.

37. K námietke žalovaného, že žalobca netvrdil a nepreukázal uskutočňovanie verejného prenosu a že súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, že žalovaný uskutočňoval verejný prenos, že mal vo svojom ubytovacom zariadení ubytovaných hostí a že im poskytoval zvukovo obrazové zariadenia uviedol, že v konaní riadne tvrdil aj preukázal uskutočňovanie verejného prenosu zo strany žalovaného a riadne tvrdil a preukázal dôvodnosť výšky uplatneného nároku. Nie je zrejmé, na základe akých tvrdení a dôkazov dospel žalovaný k danej argumentácii. Žalovaný mal vo svojom ubytovacom zariadení umiestnené zvukovo obrazové zariadenia (TV prijímače) vybavené signálom. Žalobca súdu predložil štatistiku vysielania základných slovenských televíznych staníc s uvedením zoznamu vysielaných audiovizuálnych diel, ku ktorým vykonáva správu žalobca, a ktoré boli obsahom verejného prenosu v rozhodnom období roku 2019, ktorý žalovaný neoprávnene uskutočňoval. Zároveň súdu predložil aj štatistiku vyplácaných licenčných odmien v prospech nositeľov práv za použitie žalobcom spravovaných diel v rozhodnom období roku 2019 verejným prenosom, teda rovnakým spôsobom použitia, aký neoprávnene uskutočňoval žalovaný. Tiež preukázal rozsah žalobcom zastupovaných nositeľov práv zo Slovenskej republiky a zo zahraničia.

38. Pre vznik nároku organizácie kolektívnej správy na domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia je potrebné preukázanie povinnosti používateľa mať uzatvorenú hromadnú alebo rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu, pričom je postačujúce, keď organizácia kolektívnej správy preukáže aspoň druhovo, akých nositeľov práv zastupuje a že dochádzalo alebo aspoň s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou dochádzalo k produkcii diel autorov zastupovaných danou organizáciou kolektívnej správy. Žalobca riadne preukázal svoju aktívnu legitimitáciu.

39. Je notoricky známe, že súčasťou každého verejného prenosu v roku 2019 nevyhnutne boli a museli byť diela literárne, dramatické, hudobnodramatické, choreografické, audiovizuálne, fotografické, výtvarného umenia, architektonické a úžitkového umenia, teda diela, ku ktorým vykonáva správu žalobca. Pri každom televíznom vysielaní dochádza k vysielaniu audiovizuálnych diel, v ktorých sú prvotným nevyhnutným a podstatným základom tvorivé zložky zastupované žalobcom, najmä réžia, scenár, literárna predloha, dialógy.

40. Ak žalovaný argumentuje nálezom Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 29. 5. 2019, sp. zn. III. ÚS 3102/16, z ktorého podľa žalovaného má vyplývať, že žalobca svoj nárok nepreukázal, žalobca uviedol, že žalovaný pri citovaní tohto nálezu nezohľadňuje skutkové okolnosti, za ktorých bol vydaný, cituje vytrhnuté ustanovenia nálezu a hrubo ho dezinterpretuje. V tejto veci išlo o posúdenie, či v prevádzke sťažovateľa dochádzalo k sprístupňovaniu televíznych športových prenosov na verejnom priestore a či výkon moderátora športových podujatí je možné považovať za výkon umelca, pričom ÚS ČR zároveň výslovne zdôraznil, že na posudzovanie verejného prenosu v ubytovacích zariadeniach sa závery učené v danom náleze nevzťahujú. Z nálezu výslovne vyplýva, že závery v ňom učené sa netýkajú prípadov verejného prenosu uskutočňovaného prevádzkovateľmi ubytovacích zariadení prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení, čo je predmetom tohto konania.

41. K argumentom žalovaného vo vzťahu ku kumulatívnym prvkom verejného prenosu tak, ako ho vykladá Súdny dvor EÚ žalobca uviedol, že žalovaný v roku 2019 prevádzkoval svoje ubytovacie zariadenie, ubytovával v ňom hostí a svojim hosťom umiestnil na izby TV prijímače vybavené príjmom. Týmto sú dané všetky žalovaným uvádzané prvky verejného prenosu, vrátane existencie novej verejnosti.

42. K namietanej skutočnosti, že žalobca nezohľadnil mieru vyťaženia ubytovacieho zariadenia, uviedol, že na zohľadnenie vyťaženia ubytovacích zariadení je zo strany používateľov vždy potrebné, aby samotní používatelia žalobcovi uviedli mieru vyťaženia ubytovacích zariadení a žalobcovi predložili relevantné doklady o miere vyťaženia ich ubytovacích zariadení, ako sú najmä výpis z interného rezervačného systému ubytovacieho zariadenia alebo iné obdobné doklady. Táto povinnosť vyplýva používateľom z § 165 ods. 6 AZ a v súlade s uvedenou zákonnou úpravou aj z článku II, bod 5.2.1 písm. c) sadzobníka žalobcu. Pokiaľ si používateľ uvedenú zákonnú povinnosť nesplní, tak podľa uvedeného článku žalobca uplatní pri výpočte licenčnej odmeny základnú odmenu platnú pri 100% miere vyťaženia ubytovacieho zariadenia.

43. V prípade, kedy používateľ v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami neuvedie žalobcovi žiadne informácie o miere vyťaženia ubytovacieho zariadenia a tieto informácie žalobcovi nepreukáže, tak je zvyčajnou licenčnou odmenou zmysle sadzobníka žalobcu a licenčných zmlúv uzatváraných žalobcom odmena zodpovedajúca 100 % miere vyťaženia ubytovacieho zariadenia. Pokiaľ žalovaný pred začatím tohto konania napriek predchádzajúcim výzvam neuviedol žiadne tvrdenia o vyťaženi ubytovacieho zariadenia žalovaného, ani nepredložil žiadne doklady tieto tvrdenia preukazujúce, a neurobil tak ani v priebehu súdneho konania, tak má žalobca podľa vyššie uvedeného nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia najmenej vo výške zvyčajnej licenčnej odmeny, ktorá zodpovedá 100 % miere vyťaženia ubytovacieho zariadenia, nakoľko táto odmena je zvyčajnou v prípade pasivity používateľa predmetov ochrany a porušenia jeho zákonných povinností uložených ustanovením § 165 ods. 6 AZ a sadzobníkom žalobcu.

44. K žalovaným tvrdenej skutočnosti, že žalobca obchádza ustanovenie § 169 ods. 2 písm. e) AZ uviedol, že autorský zákon neuvádza, akým presným a konkrétnym spôsobom sa má vyťaženosť ubytovacích zariadení zohľadňovať. Podotkol, že suma licenčnej odmeny uplatňovaná organizáciami kolektívnej správy, a rovnako aj žalobcom, v sebe nezahŕňa iba zložku samotnej ekonomickej hodnoty použitia predmetov ochrany, ktorá sa prejavuje najmä v potenciálnej tržbe ubytovacích zariadení, ale jej výraznou zložkou je aj ekonomická hodnota služby kolektívnej správy, t. j. náklady súvisiace so zastupovaním nositeľov práv, s administráciou licenčných zmlúv, výberom, rozúčtovaním a vyplácaním licenčných odmien. Tieto náklady na kolektívnu správu sú nevyhnutnými nákladmi spojenými s udeľovaním licencií, pričom tieto náklady sa žiadnym spôsobom neznižujú pri nižšej vyťaženi ubytovacích zariadení, ale naopak, relatívna výška uvedených nákladov s nižšou vyťaženosťou ubytovacích zariadení a teda nižšími licenčnými odmenami stúpa. Dôsledkom toho je to, že zohľadňovanie vyťaženia ubytovacích zariadení presným lineárnym prepočtom, ako sa toho domáha žalovaný, neuplatňuje v Slovenskej republike žiadna organizácia kolektívnej správy, ani tak nečinia organizácie kolektívnej zmluvy v zahraničí, preto sú tvrdenia žalovaného nedôvodné.

45. Žalovaný v replike a žalobca v duplike zotrvali na vyššie uvedených svojich tvrdeniach.

46. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v napadnutej časti potvrdil.

47. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

48. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov žalovaným a zohľadniac argumenty oboch strán dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď bolo vydané po náležitom dokazovaní, pričom odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie aplikoval na riadne zistený skutkový stav relevantné právne normy, ktoré aj správne interpretoval.

49. Žalovaný predovšetkým namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu s poukazom na ust. § 175 ods. 1 písm. a) AZ.

50. Civilný sporový poriadok vo svojom druhom diele nazvanom „procesné spoločenstvo“ v § 75 a nasledujúcich upravuje prípad, keď na jednej strane vystupuje viacero subjektov. Konkrétne podľa § 75 ods. 1 CSP na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov.

51. Zákon rozlišuje 1/ samostatné spoločenstvo, ktoré je upravené v § 76 CSP, podľa ktorého samostatné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba. Súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne; 2/ nerozlučné spoločenstvo, ktoré je upravené v § 77, keď podľa ods. 1 daného ustanovenia nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných;

3/ nútené spoločenstvo, ktoré upravuje § 78 a je definované v ods. 1 tak, že nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

52. Vo všeobecnosti platí, že charakter procesného spoločenstva je determinovaný charakterom predmetu konania, teda hmotnoprávnou úpravou. O nerozlučné spoločenstvo ide len vtedy, ak povaha predmetu sporu neumožňuje, aby ten bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo spoločníkov (viď napr. II. ÚS 375/2019).

53. Pre rozhodnutie je relevantné ust. § 58 ods. 1 písm. i) AZ, na ktoré poukazoval žalobca a ktoré aplikoval súd prvej inštancie, podľa ktorého autor, do ktorého práva sa neoprávnenne zasiahlo alebo ktorého právu hrozí neoprávnený zásah, môže sa domáhať najmä vydania bezdôvodného obohatenia.

54. V zmysle § 63 ods. 2 písm. d) AZ nárokov podľa § 58 ods. 1 písm. i) sa môže domáhať vo svojom mene a na účet autora aj organizácia kolektívnej správy.

55. Podľa § 458a OZ ak pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva nemožno určiť bezdôvodné obohatenie inak, na určenie peňažnej náhrady sa použije primerane ustanovenie § 442a ods. 2.

56. Podľa § 175 ods. 1 AZ (v znení účinnom do 24. 3. 2022) organizácie kolektívnej správy vykonávajúce kolektívnu správu práv v príslušných odboroch kolektívnej správy práv uzatvoria dohodu o spoločnej správe, ak dochádza k použitiu predmetov ochrany a) technickým predvedením predmetu ochrany alebo verejným prenosom v prevádzkarňach prostredníctvom technického zariadenia; to nezahŕňa vysielanie, retransmisiu a sprístupňovanie verejnosti alebo b) vyhotovením rozmnoženiny podľa § 42 a 43.

57. Povaha nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súvisiaca s právom individuálnych autorov na poskytnutie odmeny, ktorá nebola v zmysle zákona uhradená, nijako nezakladá existenciu núteného procesného spoločenstva. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúci z autorského zákona nezakladá žiadne také hmotnoprávne postavenie autorov, či organizácií kolektívnych správ zastupujúcich autorov vo vzájomnom pomere medzi autormi alebo medzi organizáciami kolektívnej správy, ktoré by zakladali nemožnosť samostatného uplatňovania nárokov. Zo svojej povahy ide o nárok deliteľný, a pokiaľ nie je preukázaný opak, správu majetkového práva autorov vykonáva organizácia kolektívnej správy príslušného podľa druhu chráneného autorského práva, ktorá je oprávnená tento nárok samostatne vymáhať. Právna úprava dohody o spoločnej správe podľa § 175 AZ neobmedzuje žalobcu ako organizáciu kolektívnej správy v tom, aby popri existencii spoločnej dohody vykonával aj kolektívnu správu samostatne vo vlastnom mene. Existencia dohody o spoločnej správe má uľahčiť vyjednávaciu pozíciu subjektov povinných z ochrany autorských práv, nezakladá však pre oprávnené osoby nútené spoločenstvo pri uplatňovaní nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia za porušenie autorských práv.

58. Okresný súd správne aplikoval § 164 ods. 1 AZ, podľa ktorého organizácia kolektívnej správy je povinná zastupovať za rovnakých podmienok a bez ohľadu na členstvo v organizácii kolektívnej správy každého nositeľa práv pri výkone jeho majetkových práv v písomne dohodnutom rozsahu predmetov ochrany a v odbore kolektívnej správy práv v súlade s vydaným oprávnením, ak o to nositeľ práv požiada. Organizácia kolektívnej správy môže odmietnuť zastupovanie nositeľa práv len na základe preukázaných objektívnych dôvodov, najmä ak by zastupovanie nositeľa práv bolo v rozpore s vydaným oprávnením alebo majetkové práva k predmetu zastúpenia nevznikli. Pred uzavretím dohody podľa prvej vety je organizácia kolektívnej správy povinná poskytnúť nositeľovi práv informácie o podmienkach zastupovania pri výkone kolektívnej správy práv. Organizácia kolektívnej správy je povinná začať výkon činností súvisiacich so zastupovaním od uzavretia dohody podľa prvej vety, ak nie je dohodnuté inak.

59. Žalobca preukázal, že má postavenie organizácie kolektívnej správy v zmysle § 144 ods. 1 AZ na základe Oprávnenia Ministerstva kultúry SR č. MK-1587/2016-232/10421 zo dňa 18. 8. 2016. Žalobca tak preukázal, že je oprávnený na výkon kolektívnej správy práv súvisiacich s autorským právom, čím preukázal aktívnu vecnú legitímáciu, na základe čoho bol oprávnený vykonávať kolektívnu správu majetkových práv nositeľov práv, ktorých zastupuje zo zákona alebo na zmluvnom základe písomne v dohodnutom rozsahu predmetov ochrany.

60. Žalobca je v rámci výkonu kolektívnej správy a zastupovania autorov oprávnený pri zistenom porušení majetkových práv nositeľa práv domáhať sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Totožný režim ochrany práv sa vzťahuje na nositeľov práv, ktorých organizácia kolektívnej správy nezastupuje na zmluvnom základe, pokiaľ ide o spôsob použitia predmetov ochrany, na ktoré sa udeľuje licencia rozšírenou hromadnou licenčnou zmluvou. Medzi základné znaky organizácie kolektívnej správy patrí predovšetkým kolektívny charakter správy práv, tzn. správu výkonu majetkových práv väčšieho počtu nositeľov práv v záujme spoločného prospechu týchto nositeľov práv. Kolektívna správa práv je zároveň jediný a hlavný účel činnosti organizácie kolektívnej správy. Výkon kolektívnej správy je

službou poskytovanou podľa autorského zákona. Organizácia kolektívnej správy zastupuje viacerých nositeľov práv vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a na účet nositeľov práv (viď § 144 ods. 3 AZ). Žalobca na základe udeleného oprávnenia na výkon kolektívnej správy a práv vykonáva kolektívnu správu majetkových práv autorov a iných nositeľov práv k literárnym gramatickým, hudobno-dramatickým, choreografickým, audio vizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam a dielam úžitkového umenia. Rovnako ako organizácia poverená na výkon kolektívnej správy práv je oprávnená udeľovať licencie za nositeľov práv, ktorých zastupuje na zmluvnom základe, a ktorý výslovne nevylúčili kolektívnu správu práv organizáciou kolektívnej správy (viď § 78-§ 80 AZ). Ochranu majetkových práv zastupovaných autorov vykonáva žalobca aj tým, že kontroluje, či používatelia autorských diel majú uzavreté licenčné zmluvy oprávňujúce ich na použitie diel. Pokiaľ zistí organizácia kolektívnej správy, že došlo k neoprávnenému použitiu diel bez licenčnej zmluvy, môže podať voči neoprávnenému používateľovi žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 58 ods. 1 písm. i) AZ).

61. Odvolací súd námietku žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu považuje za nedôvodnú. Zároveň poukazuje na zoznam zastupovaných autorov, ktorý je zverejnený na webovej stránke žalobcu www.lita.sk a táto informácia je dostupná komukoľvek. Žalobca pripojil do spisu aj s CD nosič, na ktorom je uvedený zoznam všetkých autorov, ktorých zastupuje, aj zoznam partnerských organizácií kolektívnej správy s recipročným zastupovaním. Žalovaný nepreukázal, že niektorý nositeľ práv k uvedeným dielam výslovne vylúčil kolektívnu správu svojich práv a rovnako ani to, že uzatvoril licenčnú zmluvu s inými subjektmi správy autorských práv pre používanie audiovizuálnych diel verejným prenosom za obdobie roku 2019.

62. Ďalšia námietka žalovaného smerovala voči výroku, ktorým súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Žalovaný navrhol konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, teda argumentoval, že rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

63. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

64. Podľa § 357 písm. n) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164.

65. Rozhodnutie o prerušení konania alebo o zamietnutí takéhoto návrhu má formu uznesenia, hoci je napr. súčasťou rozhodnutia vo veci samej, keď súd rozhodne rozsudkom. S účinnosťou od 1. júla 2016, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, bola zmenená koncepcia prípustnosti odvolania proti uzneseniu v sporovom konaní. Civilný sporový poriadok vo vyššie citovanom ustanovení § 357 CSP taxatívne vymenúva prípady, v ktorých prípúšťa možnosť podania odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie. V predmetnom zákonom ustanovení zákonodarca jednoznačne špecifikoval prípady, v ktorých je odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie prípustné. Nakoľko tento enumeratívny výpočet neobsahuje uznesenie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania, je zrejmé, že zákon proti uvedenému typu súdneho rozhodnutia v zmysle koncepcijnej zmeny možnosť podať odvolanie nepripúšťa (§ 357 písm. n) CSP a contrario). Odvolací súd poukazuje v tomto smere na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 4. decembra 2018 sp. zn. 1Obo 15/2018.

66. Keďže vo veci bol návrh žalovaného na prerušenie konania zamietnutý, odvolací súd jeho odvolanie odmietol, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

67. Odvolací súd len na doplnenie uvádza, že začatie správneho konania pred Protimonopolným úradom SR automaticky neznamená, že tvrdenia žalovaného sú dôvodné, ani že žalobca zneužil dominantné postavenie a dopustil sa správneho deliktu, nakoľko samotné začatie správneho konania nemôže tieto skutočnosti prejudikovať. Licenčné odmeny tak, ako vyplývajú v relevantnom období z predložených licenčných zmlúv, sú zvyčajnými odmenami, nakoľko za zvyčajné licenčné odmeny možno považovať len také licenčné odmeny, za aké boli v relevantnom období skutočne udeľované licencie používateľom predmetov ochrany. Nakoľko Protimonopolný úrad SR nie je cenovým orgánom, ktorý určí, aké licenčné odmeny sú primerané alebo zvyčajné, výsledkom konania pred Protimonopolným úradom SR bude len rozhodnutie o tom, či sa žalobca dopustil správneho deliktu, ergo výsledok správneho konania nemá žiadnu relevanciu pre toto súdne konanie. Možno tiež uviesť, že ak by aj výsledky konania pred Protimonopolným úradom SR mohli mať pre rozhodnutie význam, nešlo by o riešenie závislých otázok podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP zakladajúcich dôvod pre obligatórne prerušenie konania, CSP (viď napr. názor NS SR prezentovaný v rozsudku zo dňa 28. 2. 2023, sp. zn. 1 Cdo/259/2021).

68. Žalovaný namietal zistenie skutkového stavu vo vzťahu k obsadenosti ubytovacieho zariadenia, ktorá nemusí byť konštantná a môže sa meniť. Poukazoval na to, že ak nebola dostatočne preukázaná existencia použitia diel na všetkých izbách ubytovacieho zariadenia, nemožno tvrdiť, že

bolo povinnosťou žalovaného mať uzavretú licenčnú zmluvu v rozsahu, ktorý by predstavoval licenciu pre všetky izby, v ktorých sa TV prijímače nachádzali. Ten, kto dielo nepoužíva, licenciu nepotrebuje.

69. Odvolací súd sa stotožnil s vysloveným názorom súdu prvej inštancie, keď dospel k záveru, že sice samotné umiestnenie zvukovo-obrazových zariadení, t. j. TV prijímačov v izbách ubytovacieho zariadenia nepredstavuje verejný prenos, avšak poskytovanie signálu ubytovacím zariadením prostredníctvom TV prístrojov klientom v zariadení predstavuje nezávisle od používania techniky prenosu signálu verejný prenos v zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/2009-ES z 22.5.2011. Okresný súd mal preukázané, že žalovaný mal v ubytovacích zariadeniach preukázateľne umiestnené TV prijímače vybavené signálom, ktorý umožňuje príjem obrazovo-zvukových diel autorov, dochádzalo k ďalšiemu verejnému prenosu, keď v zmysle judikatúry (rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veciach C-162/10 a C-306/2005) je umiestnenie zvukovo obrazových zariadení v izbách ubytovacieho zariadenia so signálom považované za ďalší verejný prenos. Pretože žalovaný bol v rozhodnom období používateľom audiovizuálnych diel, súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že bol povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce z použitia predmetu ochrany prostredníctvom organizácie kolektívnej správy, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy vo vymedzenom odbore použitia predmetu ochrany, t. j. žalobcu. Použitie diel z uvádzaných odborov bez súhlasu nositeľov autorských práv k nim a bez uhradenia licenčnej odmeny predstavuje neoprávnený zásah do práv ich nositeľov, autorov. Tento zásah na strane žalovaného zakladá majetkový prospech a na strane autorov, ktorých práva sú kolektívne spravované žalobcom, právo na jeho vydanie, t. j. na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na toto právne východisko pre posúdenie dôvodnosti žaloby nie je potrebné zisťovať konkrétnu obsadenosť ubytovacích zariadení v rozhodnom období.

70. Odvolací súd zdôrazňuje, a to aj s prihliadnutím na ďalšie konania vedené na súdoch voči žalovanému za iné obdobie ako rok 2019, taktiež prihliadajúc na konanie iných organizácií, medzi nimi tiež ďalších kúpeľov, že žalovaný dlhodobo porušuje svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z autorského zákona. Bolo nepochybne preukázané, že žalovaný na svojich izbách v ubytovacích zariadeniach má umiestnené televízne prijímače so signálom. Na svojich web stránkach práve túto skutočnosť uvádza ako bonus, teda niečo, že zvyšuje kvalitu poskytovaných služieb a na čo spotrebiteľ aj pri výbere pobytu prihliada, čo nesporne prináša pre žalovaného zvýšený ekonomický prínos. Je pravdou, že nie za každých okolností musí dôjsť k verejnému prenosu, ako tomu mohlo byť v minulosti, napr. za situácie, kedy ubytovacie zariadenie na umiestnených TV prijímačoch vysiela len reklamný spot o zariadení, službách, resp. poskytuje informácie vnútorného organizačného charakteru a neposkytuje pripojenie k televíznemu, či inému vysielaniu. V danom prípade však v súčasnosti bolo preukázané, že žalovaný poskytuje signál zabezpečujúci televízne vysielanie.

71. V súvislosti z uvedeným odvolací súd zdôrazňuje osobitný charakter licencie (zákonnej alebo zmluvnej). Licencia vo svojej podstate znamená udelenie práva na používanie predmetov ochrany, a to za licenčnú odmenu. Licenčnou zmluvou vo všeobecnosti udeľuje autor používateľovi právo používať jeho dielo. Žalobca, ako organizácia kolektívnej správy, udeľuje hromadnou licenčnou zmluvou používateľom licenciu, t. j. právo do budúcnosti používať predmety ochrany, ktoré kolektívne spravuje. Odvolací súd zdôrazňuje, že používateľ si musí zabezpečiť licenciu ešte pred použitím diel, teda vopred. Až uzavretím licenčnej zmluvy môže dôjsť k verejnému prenosu chránených diel. V akom rozsahu používateľ prijímal a sprostredkoval verejný prenos technickými zariadeniami a či mal žalovaný pred začatím poskytovania verejného prenosu uzatvorenú licenčnú zmluvu, je nepodstatné. Pokiaľ žalovaný mal audio vizuálne zariadenia umiestnené v izbách svojho ubytovacieho zariadenia, mal mať ešte pred ich používaním buď licenčnú zmluvu alebo s organizáciou oprávnenou na výkon kolektívnej správy práv hromadnú licenčnú zmluvu, a to i napriek tomu, či audiovizuálne zariadenia bude využívať alebo nie. Podstatou licencie je právo používať predmety ochrany a nie povinnosť. Licenčná odmena je odmena za získanie práva používať predmety ochrany a nie za reálne používanie predmetov ochrany. Ak aj nadobúdateľ licencie mal uzavretú zmluvu a platil dohodnutú odmenu, nevyužívanie licencie vôbec alebo sčasti nezakladá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti, pokiaľ v zmluve by nebolo dohodnuté inak. Podľa § 69 ods. 6 AZ v znení do 24.3.2022 ak nadobúdateľ licenciu nevyužije vôbec alebo licenciu nevyužije sčasti, nemá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti, ak nie je dohodnuté inak.

72. Vo vzťahu k uvedenému odvolacie argumenty žalovaného, že žalobca nepreukázal, že počas rozhodného obdobia dochádzalo vo všetkých izbách a v každom dni tohto obdobia k neoprávnenému používaniu diel formou verejného prenosu, sú neudržateľné, neakceptovateľné a v rozpore so zmyslom a účelom autorského zákona. Žalobca nemá reálnu možnosť monitorovať každý jeden prístroj umiestnený v izbách ubytovacieho zariadenia žalovaného z hľadiska jeho používania, kedy, v akých časových intervaloch a v ktorých dňoch došlo aj reálne k použitiu diel chránených zákonom. Zákon nepredpokladá,

že by žalobca bol povinný preukázať to, v akom rozsahu sú tie ktoré televízne prijímače na izbách ubytovacieho zariadenia používané a kedy, aké diela sú sledované, pretože v takom prípade výkladom ad absurdum by bolo potrebné dospieť k záveru, že žalobca by musel fyzickými kontrolami, či elektronicky sledovať každý televízny prijímač na každej izbe 365 dní v roku a 24 hodín denne, aby bolo možné zistiť, či a kedy bol televízny prijímač zapnutý alebo vypnutý a ako by malo dôjsť k preukázaniu takého postupu pri sledovaní rôznych televíznych programov, a to i v krátkom časovom intervale.

73. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Phonographic Performace Irone Limited proti Írsku C 162/10 z 12. marca 2012, keď pri posúdení prejudiciálnej otázky konštatoval, že prevádzkovateľ hotelového zariadenia, ktorý poskytuje v izbách svojich hostí televízny alebo rozhlasový prijímač, do ktorých prenáša signál, je používateľom, ktorý uskutočňuje verejný prenos. Zároveň odvolací súd odkazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 7. decembra 2006 vo veci SGAE proti Rafael Hotels SA, sp. zn. C-306/05, v ktorom konaní španielsky vnútroštátny súd položil Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku za účelom zistenia, či súkromná povaha hotelových izieb zabraňuje tomu, aby diela sprístupňované cez televízne prijímače v takýchto priestoroch predstavovali verejný prenos podľa čl. 3 ods. 1 Smernice č. 2001/29/ES, z ktorého rozhodnutia vyplýva, že hoci samotné zabezpečenie fyzických zariadení nepredstavuje ako také verejný prenos v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, poskytovanie signálu hotelovým zariadením v izbách tohto zariadenia predstavuje nezávisle od používanej techniky prenosu signálu verejný prenos v zmysle čl. 3 ods. 1 tejto smernice ... na účely verejného prenosu stačí, aby sa dielo sprístupnilo verejnosti tak, aby osoby, ktoré ju tvoria, mali k nemu prístup. Z tohto dôvodu je potom bezpredmetné vyžadovať od žalovaného predloženie knihy hostí a zisťovať z nej, o akú verejnosť v jeho zariadení išlo, resp., či vôbec možno hovoriť o verejnosti a či uskutočňoval vo svojom ubytovacom zariadení verejný prenos alebo len prenos, pretože je nepochybné, že žalovaný uskutočňoval verejný prenos, a to vytvorením technických možností, teda zabezpečením prístroja aj signálu na prístup hostí k možnosti prijímať a sledovať prenos. Tento záver podporuje aj uznesenie Súdneho dvora C - 136/09 z 18. marca 2010 vo veci Organismos Sillogikis Diacheirisis Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon c/a Divani Akropolis Anonimi Xenocheaki kai Touristiki Etairai, podľa ktorého prevádzkovateľ hotela tým, že umiestni do izieb svojho zariadenia televízory a napojí ich na centrálnu anténu, uskutočňuje na základe tejto samotnej skutočnosti verejný prenos v zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001.

74. Odvolací súd preto konštatuje, že samotné umiestnenie zvukovo-obrazových zariadení, televíznych prijímačov, v izbách ubytovacieho zariadenia ako také síce nepredstavuje verejný prenos, avšak poskytovanie signálu ubytovacím zariadením prostredníctvom televíznych prijímačov klientom predstavuje nezávisle od faktického používania tohto prístroja prenosu signálu verejný prenos podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2011. Pretože žalovaný mal v ubytovacom zariadení umiestnené televízne prijímače vybavené príjmom, ktorý umožňuje príjem obrazovo-zvukových diel autorov, dochádzalo k tým k ďalšiemu verejnému prenosu.

75. Vo vzťahu k námietke o výške bezdôvodného obohatenia v nadväznosti na namietanú primeranosť obvyklej licenčnej odmeny odvolací súd konštatuje, že výška zmluvných licenčných odmien a primeraných odmien nepodlieha schvaľovaniu ministerstvom kultúry a teda je vo výlučnej kompetencii organizácie kolektívnej správy. Podľa § 69 ods. 1 AZ dohodnutá odmena alebo spôsob jej určenia musí zodpovedať jednotlivým spôsobom použitia diela dohodnutým podľa § 66.

76. V prípade, že sa používateľ s organizáciou kolektívnej správy nedohodne na uzavretie príslušnej zmluvy alebo hromadnej licenčnej zmluvy, a možnosť obrátiť sa na príslušný súd so žiadosťou o určenie obsahu licenčnej zmluvy podľa § 165 ods. 8 AZ.

77. Podľa § 165 ods. 8 AZ ak sa organizácia kolektívnej správy nedohodne na uzavretí zmluvy podľa odseku 1 alebo ak nepredloží používateľovi návrh zmluvy podľa odseku 4, môže používateľ požadovať, aby obsah takejto zmluvy vrátane odmien a nahradenia vôle uzavrieť takúto zmluvu určil súd. 31) Súd pri určení obsahu zmluvy podľa odseku 1 písm. a) až c) prihliada na druh predmetu ochrany a kritériá podľa § 169 ods. 2.

78. Ak žalovaný nesúhlasil s cenotvorbou vytvorenou žalobcom, mal tak zákonným postupom umožnené právo obrátiť sa na súd, čo zrejme nevyužil, na výzvy na uzavretie licenčných zmlúv nereagoval. Žalovaný aj naďalej uskutočňovalo vo svojom ubytovacom zariadení verejný prenos, preto bol žalobca povinný žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške odmien, ktorá je obvyklá za získanie licencie pri obdobných zmluvných podmienkach v čase neoprávneného zásahu do tohto práva. Táto povinnosť pre žalobcu vyplýva z autorského zákona, v ktorom sú taxatívne vymedzené povinnosti organizácie kolektívnej správy, medzi ktoré patrí aj domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia, a to vo vlastnom mene, v prospech nositeľov práv, teda jednotlivých žalobcom zastúpených autorov.

79. Odvolací súd zdôrazňuje, že zo strany žalovaného mala byť uzavretá licenčná zmluva, ktorej uzavretie mal iniciovať práve žalovaný, ak chcel uskutočniť verejný prenos legálne, za ktorú by používateľ platil zvyčajnú licenčnú odmenu na základe sadzobníka žalobcu. Ak si žalovaný túto povinnosť nesplnil a neuzatvoril licenčnú zmluvu, resp. hromadnú licenčnú zmluvu, žalobca ako organizácia kolektívnej správy má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške odvodenej od zvyčajnej licenčnej odmeny. Pokiaľ však žalovaný opomenul svoje povinnosti, či už vedome alebo z neobľahosti, či nedostatočnej znalosti právnej úpravy a počas prevádzky došlo k používaniu a šíreniu diel chránených autorským zákonom, vznikla mu povinnosť zaplatiť za šírenie diela odmenu v zmysle autorského zákona. V súvislosti s použitím taríf a sadzobníkov žalobcu pri ustálení sumy bezdôvodného obohatenia odvolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia Ústavného súdu SR uznesenie II. ÚS 101/2011-7 zo dňa 24. marca 2011 s tým, že analogicky vo vzťahu k obvyklej odmene je možné príhliadať na to, že odmena za používanie autorských diel by mala byť určovaná podľa sadzobníka organizácie kolektívnej správy. Okresný súd tak správne vychádzal z obsahu hromadných licenčných zmlúv uzavretých medzi žalovaným ako organizáciou kolektívnej správy s ďalšími inými používateľmi, čo sa týka tých istých hudobných diel, ktoré ako predmet ochrany užíval aj žalovaný, v žiadnom prípade nemožno v tomto postupe vidieť znaky arbitrárnosti. Daný postup zodpovedá vymedzenému kritériu „rovnaké a primerané podmienky“.

80. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že pri určení výšky bezdôvodného obohatenia pod pojmom zistenie neoprávneného použitia diel bez licenčného oprávnenia nie je možné rozumieť fyzickú kontrolu, či niektorý z hostí žalovaného aj reálne využil možnosť sledovať v ubytovacom zariadení verejné vysielanie a postačí zistenie, že takáto možnosť zvukovo obrazovými zariadeniami inštalovanými žalovaným na izbách vytvorená bola. Ak nemožno reálne zistiť, koľko zvukovo-obrazových zariadení bolo aj reálne a v akom rozsahu použitých, nie je možné ani nejakou konkrétnou sumou určiť výšku bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu zákonom stanovený spôsob na určenie výšky bezdôvodného obohatenia vo forme paušálnej odmeny, ktorej rozúčtovanie podľa skutočne odvysielaných diel autorov v rozhodnom období pre nositeľov práv, je vecou organizácie kolektívnej správy. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Stowarzyszenie Filmowców Polskich C-367/15 z 25. januára 2017, predmetom ktorého bol výklad čl. 13 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymoženosti práv duševného vlastníctva k otázke, či je potrebné zisťovať skutočnú výšku vzniknutej ujmy na strane autorov neoprávneným použitím diel chránených autorským zákonom alebo je možné náhradu tejto sumy určiť paušálnou sumou, prípadne aj vo forme sankčnej náhrady ujmy, podľa ktorého sa má tento článok vykladať tak, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je dotknutá právna úprava vo veci samej, podľa ktorej môže majiteľ práv duševného vlastníctva, ktoré boli porušené, požadovať od porušovateľa týchto práv buď náhradu spôsobenej ujmy so zohľadnením všetkých náležitých aspektov konkrétneho prípadu, alebo zaplatať sumu zodpovedajúcej dvojnásobku priemernej odmeny, ktorá by sa mala zaplatiť z titulu oprávnenia používať dotknuté dielo, bez toho, aby tento majiteľ práv musel preukázať existenciu skutočnej ujmy.

81. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v posúdení výšky bezdôvodného obohatenia, keď mal preukázaný počet televíznych prijímačov v jednotlivých ubytovacích zariadeniach žalovaného, pričom vychádzal z minimálnej sadzby a spôsobe jej určenia. Okresný súd aplikoval správne ustanovenia, a to § 458a OZ a § 442 ods. 2 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora zo 17. marca 2016 vo veci C-99/15, Christian Liffers proti Producciones Mandarin SL a Mediaset Espana Comunicación SA, podľa ktorého Článok 13 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva sa má vykladať v tom zmysle, že dovoľuje osobe poškodenej porušením jej práva duševného vlastníctva, ktorá sa domáha náhrady svojej majetkovej ujmy vypočítanej v súlade s odsekom 1 druhý pododsek písm. b) tohto článku na základe honorárov alebo poplatkov, na ktoré by mala nárok, ak by porušovateľ požiadal o oprávnenie na použitie príslušného práva duševného vlastníctva, domáhať sa aj náhrady svojej nemajetkovej ujmy, ako je ustanovené v odseku 1 druhý pododsek písm. a) uvedeného článku. Je nepochybné, že žalovaný sa obohatil o to, čo mal uhradiť podľa licenčnej zmluvy. Výška priznaného bezdôvodného obohatenia je zákonná a spravodlivá.

82. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

83. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.